

שנה תשע עשרה - עלון מס' 936

@ "ברכת הלבנה" ביום חמישי בערב.
@ ניתן להקדיש העלון לרפואה, ברכה, פרנסה, זיווג,
הצלחה, זשיק, ולהבדיל לעילוי נשמות יקיריכם.
טל' המערכת : 08-9437333 , 054-7743834

בס"ד ב' כסלו ה'תשע"ט
הדלקת נרות - 16: 26
צאת השבת - 17: 16
רבנו תם - 17: 50
שעון חורף - מהלוח המדוייק של "אור החיים"
ע"פ "אופק תל אביב"

אברהם יגל

לעיני בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובכללם לאברהם יגל בן רעות נ"י

פפטידיון: "משא דבר"
(מלאכי א')

מרתק - ראו בעמוד 2
מכל מלמדי השכלתא

פרשת תולדות

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה
להשתתף בסעודה רביעית
בביתנו "אוהל-מועד" ב- 20:30

מענייני הפרשה:

- ← לדת יעקב ועשו.
- ← עשו מוכר את הבכורה ליעקב.
- ← רעב בארץ, ויצחק עובר לגור בגרר.
- ← יצחק פורט ברית עם אבימלך.
- ← ריב רועי יצחק ואבימלך על הבארות.
- ← יצחק מזדקן ועיניו כהות, שולח את עשו שגיביא לו צייד כדי לברכו אחר כך.
- ← רבקה עוזרת ליעקב לזכות בברכה.
- ← עשו מגלה ש"יצחק היתבלבל" וברך את יעקב, ומחליט להרג את יעקב.

אברהם הוליד את יצחק (כ"ה - י"ט)

אמרו חז"ל במדרש, בלמדך שהיה יצחק דומה לאביו אברהם בנוי, בחכמה, בעשר ובמעשים טובים. בספר מגדנות הביא רמז לזה שתיבות הפסוק כולו "ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק" עולות בגימטריה אלפיים שלוש מאות ושתיים (2302), כמנון: ללמד שהיה יצחק אבינו דומה לאביו אברהם בנוי, בחכמה, בעשר, במעשים טובים - אלפיים שלוש מאות ושתיים, ואף תיבת 'הוליד' בגימטריה 'דומה'.

ויעתר יצחק לה' כלוכה אשתו (כ"ה - כ"א)
"לנוכח אשתו", זה עומד בזווית זו ומתפלל, וזו עומדת בזווית זו ומתפללת. (רש"י) הטי"ז בספרו "דברי דוד" על התורה שואל, למה הדגישו חז"ל שעמדו בזוויות? ומתוך, אנו יודעים שתפילה היא במקום הקרבות, ומקום תפילת האבות היא כמוזבח, ותפילתם היא כזריקת הדם שהיא בשתי זוויות - שניים שהן ארבע, לכן התפללו זה בזווית זו וזו בזווית זו.

הלעיטני נא מן (כ"ה - ל')

כותב בעל הטורים, "הלעיטני נא מן" ראשי תיבות "המנ". לומר, כשם שיעקב קנה מעשו את בכורתו בלחם ועדשים, כך קנה מרדכי הצדיק את המן לעבד גם כן בפת לחם.

ויזדה לי יגל (כ"ז - ג')

שואל ה"דעת זקנים" מבעלי התוס', מדוע כתוב "ה" במילה צודה? התורה יכלה לכתוב וצוד לי ציד? ומתוך, יצחק לימד אותו חמש הלכות שחיטה:
א. שהיה, ב. דריסה, ג. חלדה, ד. הגרמה, ה. עיקור.

ר"ת עמון מואב וכן מצרים.
"ותלביש את יעקב בנה הקטן" (כ"ז - ט"ו)
מדוע יעקב לא לבש את הבגדים לבד? אמר ה"כתב והקבלה", כל ענין הרמאות היתה ליעקב לזרא, שלא לרצונו, כי היה אנוס לכבד את אמו, ולכן כתוב "ותתן את המטעמים ביד יעקב בנה", כי יעקב מצד עצמו לא היה מתעורר לקחת אותם, וכל מה שעשתה לא היתה לרוחו, לכן התאמצה רבקה ונתנה לו והלבישה אותו.

"הקול קל יעקב והידיים ידי עשיו" (כ"ז - כ"ב)
אמרו בדרך צחות, מכאן רמז לשעון מעורר בבוקר. "הקול קול יעקב", זה הצלצול שמעיר את האדם על מנת שילך ללמוד ולהתפלל. "והידיים ידי עשיו", אלו הידיים שמכבות את השעון, שיוכל להמשיך לישון בנחת.

"ויהי כאשר כילה יצחק לברך את יעקב" (כ"ז - ל')

שואל ה"אור החיים" הקדוש, כל מקום שכתוב "ויהי", אין זה אלא לשון צער. מה הצער שהיה כאן? ומתוך: התורה מצטערת שיצחק לא בירך את כל הברכות, שהרי הוא גם בירך את עשו. ואם הוא היה מברך את כל הברכות ליעקב, היתה תקוות אדום נאבדת.

ויעש גם הוא מטעמים ויבא לאביו (כ"ז - ל"א)
בספר "נחל אליהו" מובא רמז נחמד. כל הכיבוד אב של עשו, מטרטרו היתה לקבל ברכות, ולקבל חזרה מה שהוא אוהב. וזה נמז במילים "ויבא לאביו" שנקראת ישר והופך.

ויתכיהן עיניו (כ"ז - א')

יצחק היה ההיפך ממש. ליצחק לא הותר לצאת מהארץ, אך כח הראיה ניטל ממנו. ואילו משה לא הורשה להיכנס לארץ ישראל, אבל נאמר לו "וראה בעיניך" "ולא כהתה עינו". ובעל הטורים כותב "ותכיהן עיני מראות", הסיבה, כי השוחד יעוור, והוא לקח "שוחד" מעשו בנו.

פינת הניבים והפחמים
פתחון-פה = הזדמנות נוחה לטען משהו.
דוגמה: בעת מלוי תפקידי פשוטר תנועה מתנדב איני קונה לעצמי, כדי שלא יהא למישהו פתחון פה.
מקור: שלא לתן פתחון-פה למינין (כופרים, אפיקורסים) לומר: היאך העולם יכול לעמוד [בראשית רבה א]. (ניבוכנו)

הסירו מכשול מדרך עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חידוש" : http://www.hidush.co.il/ http://ladaat.info/

צלחת המרק בהסתכלות לחיים

"ויבז עשיו את הבכורה"

מה ראה עשיו לבז לבכורה? תירוץ : כדי שחבריו לא יצחקו עליו שמכר יוקרה שכזו בעד נזיד עדשים, הוא בז לבכורה וממילא המעיט את ערכה בעיני האחרים... תירוץ נוסף : הוא למעשה ביזה את עקב על "טיפשותו" שנתן נזיד עדשים - צלחת מרק בעבור עולם הבא שאין בו ממש. שואל הרב יחזקאל לוינשטיין : מדוע לאחר מכן צועק עשיו : "ויוזק זעקה גדולה ומרה.. הכי קרא שמו יעקב ויעקבני זה פעמיים. את בכורתי לקח..."

על מה מתלונן עשיו? הרי לדעתו העסקה הייתה מוצלחת! - צלחת המרק הייתה שווה לאין ערוך מן הבכורה! ומשיב הרב יחזקאל : כשהצלחת מלאה - עולם הבא נראה קטן. כשהצלחת ריקה - עולם הבא נראה ענק. פירוש : כשהאדם צעיר- הצלחת מלאה, יש לו עוד הרבה שנים לחיות, העולם הבא נראה לו קטן ורחוק והוא מוכן למכור אותו בנזיד עדשים בעבור הנאה רגעית ופשוטה... כשהצלחת מתרוקנת - בגיל מבוגר - אין עוד הרבה זמן לחיות - אז צועקים על העולם הבא שנראה גדול מאוד.

"בניך כשתילי זתים" - חינוך

ילד זקוק לליווי ולטיפוח מצד הוריו לחוס ולאהבה החל מרגע לידתו ועד לבגרותו המוחלטת עד ועד בכלל. אם הוא מופקר ומוזנח יותר הדבר חותם בנפשו ולעיתים אפילו בגופו. תפקידם של ההורים האנושיים אינו מתמצה בהנחלת כישורים לילדיהם, תפקידם עמוק מורכב ועדין הרבה יותר. כל הורה מקבל לידיו פקדון ועליו מוטל להדריך אותו לחנך אותו לעקוב אחרי התפתחותו ולכוון אותו לדרך הישרה. כל המשימות הללו אשר הינן מתפקידו הבסיסי ביותר של כל הורה מוגדרות כהמשך ישיר לעצם הבאת הילד לעולם והינן חלק בלתי נפרד מלידתו, באשר הן נועדו להכשיר את הרך הנולד להיות 'אדם' ולהשלים את יצירתו הרוחנית כנוצר בצלם. ובכן כאשר נאמר בפסוק כי 'אברהם הוליד את יצחק' כוונת הפסוק ללמד כי אברהם הוא זה אשר חנך, הדריך, ליווה, ועקב אחרי התפתחותו של בנו הנולד לו, עד שהעמידו על מכונו ותבניתו הרוחנית הראויה כפי שנדרש מיצחק ואבינו בנו של אברהם אבינו עבד ה'.

שיעור התורה הגדול בתבל

ארגון "אברהם זכ"ל" משדר בלוויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרה"ג יצחק יוסף שליט"א בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 20:30 שיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"

מקום מיוחד לנשים

רפואה שלימה

כ"טובה לכ"דרי בת ביבי הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרנ"ב אבריה ושס"ה גדיה. רפואת הנפש ורפואת הגוף. ותזכה לשנים רבות וטובות

מרכות ואיחולים

לשמעון ומורן בן זקן להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה בפעולת התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב וברכה ליעקב ורחל קולצ'ה ואליה בן זקן שיירו נחת מיוצאי חלציהם

רפואה שלימה

כ"היבה זיגמונד בת דינה הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרנ"ב אבריה ושס"ה גדיה. רפואת הנפש ורפואת הגוף. ותזכה לשנים רבות וטובות

כל הישועות והברכות

לאהרן ז'רפי הי"ו שתם לסעודה הרביעית בליווי. זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדו ובעד כל משפחתו, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו כל משאלות ליבם. שיזכו באושר ובפרנסה טובה ולהבדיל לעיני סעדה בת יחיא ז"ל

רפואה שלימה

כ"יעקב בנאי בן יפה הי"ו הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו ושס"ה גדיה. שיחזור לאיתנו ויזכה לשנים טובות ועימות.

מרכה והצלחה

לדוד ומרים מוסאי שיתברכו ברפואה שלימה ובפרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות וירו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם ולשנים טובות ועימות

פאורה אמתת

נפתח שיעור מרתק הכנה למבחני הרבנות הראשית "יורה יורה" מפי הרה"ג יובל אברהמי שליט"א בכולל "נחל ליאור" בימי רביעי בשעה 20:30

מרכה והצלחה

כ"יעה פנשי בת מרגלית וכלאי-כ"ח" בת מרגלית שיזכו לאושר להצלחה בחיים וחזרה בתשובה. רפואה וברכה לשנים רבות

רפואה שלימה

כ"חיה דידי בן מרים הי"ו הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו ושס"ה גדיה. שיחזור לאיתנו ויזכה לשנים טובות ועימות

מזל טוב ואיחולים לבבנים

למשה וגלית שבת הי"ו אכ"י ותיקי מזרחי הי"ו לנישואי בן עם טל יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בשראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשך את מסורת הבית הממואר. "ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"

מרכה והצלחה

לאפי ויוכבד נסימי שיתברכו ברפואה שלימה ובפרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות וירו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם ולשנים רבות

מרכה והצלחה

לציין ושמחה אהרני שיתברכו ברפואה שלימה ובפרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות וירו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם וזיווגים הגונים

למשפחת יעקובי היקרה

צוות הלחן "אברהם זכ"ל" משתתף בצערכם במונת האם הצנועה והענוה נהיית יעקובי בת גולשן ז"ל שנפטרה כטי' חשוון תשע"ט נשבר תנחומינו לכל המשפחה. הרופא לשבור יב ניחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון

ערה בכורי

בת חוה ונסימי ז"ל ד' כסלו פקידת שנתה שתמלץ טוב בעד כל משפחתה

ע"י הצנועה והענוה

ע"י הצנועה והענוה דוד מיזל בן רבקה ז"ל שיהיה מלץ יוסר בעד כל משפחתו

ע"י הצנועה והענוה

ע"י הצנועה והענוה בנימין נ'אתי בן זרובבל ז"ל ה' כסלו פקידת שנתו שימלץ טוב בעד כל משפחתו

רפואה שלימה והחלמה מהירה לכל החולים ובכללם - :

שלמה לארי בן מרים הי"ו אדר ישראל בן שרית הי"ו משה נאמן בן מרים הי"ו אברהם נאמן בן מרים הי"ו ישראל פרג'י רפאל בן מרים הי"ו באבאי באבאי בן מורודי הי"ו יהונתן אריאלי בן שרה הי"ו שבתי מוסאי בן נהיית הי"ו משה בן סרוו הי"ו אסתר אהרני בת גוהר מב"ת	אברהם יגל בן רעות הי"ו ניסים דודי בן שרה הי"ו יעלאי-י דורון בן אריאלה-מזל הי"ו שרה ביבי לארי בת רבקה מב"ת נעימה שלמוזה בת מרים מב"ת דנה דוידי בת שרה מב"ת חנה מנחם בת חנה מב"ת לידה הוני בת מרי מב"ת לדיה נסימי בת גורג'יה מב"ת הודיה חיה בת אסתר מב"ת	משה אליאס בן רבקה ז"ל לירן מלכה ז"ל בן ריטה שתחיה אברהם שריפיאן בן מרים ז"ל משיח אליאס בן רחל ז"ל משאלה יוסף בן גולשן ז"ל משהאל בן יהודה בן נרגיס ז"ל גוהר יצחק-פור בת חנה ז"ל סולטנה נסימי בת גולשן ז"ל בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל	מרדכי לארי ז"ל בן שלמה ושרה שיחיו
--	--	---	-----------------------------------

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

ריסוק בננה או אבוקדו בשבת

שאלה : האם מותר לריסוק בשבת בננה או אבוקדו באמצעות מזלג ?

תשובה : הלכה ידועה, שאסור לטחון בשבת. ובכלל מלאכת טוחן האסורה בשבת, שאסור לחתוך ירקות דק דק לסלט, כמו שכתב הרמב"ם (פ"ז מהלכות שבת), "שהטוחן, לוקח גוף אחד ומחלקו לגופים הרבה". ואין להקל בזה אלא בתנאי, שיהיה החיתוך "לאלתר", כלומר, מיד לאחר החיתוך, בתוך חצי שעה, יאכלו את הסלט.

אין לריסוק בננה לאכלה לאחר זמן

ומעתה נדון לגבי ריסוק בננה בשבת על ידי מזלג. שבודאי שהריסוק הוא דומה לטחינה, ולכן פשוט שאסור לריסוק בננה בשבת, כדי לאכול ממנה (או כדי להאכילה לתינוק) לאחר שעה או שעתיים. ולא נותר אלא לדון, האם מותר לריסוק בננה כאשר מתכוין לאוכלה "לאלתר", כלומר, מיד לאחר הריסוק.

היתר הריסוק כשבא לאכול מיד

ואמנם לאור מה שלמדנו, לגבי הכנת סלט בשבת, שמרן השולחן ערוך והרמ"א העלו להלכה (לאור דברי הרשב"א), שמתור לחתוך בשבת סלט בסכין כאשר מתכוין לאוכלו "לאלתר", אם כן הוא הדין לגבי ריסוק בננה במזלג, שהריסוק הוא כחיתוך דק דק, וכל שמתכוין לאוכלו "לאלתר" מותר לעשותו בשבת.

דברי החזון איש

אולם הגאון החזון איש האריך הרבה בנדון זה, וכתב לחלוק על דברי הפוסקים שהיקלו בזה כשמתכוין לאכול לאלתר. וכתב שאין להקל בדבר, אלא על ידי שינוי, כגון שירסק את הבננה בידית של הסכין (כמו שלמדנו לגבי טחינה ממש, של תבלינים). והוסיף, שמי שמרסק בננה בשבת על ידי שינוי המזלג, חייב חטאת, ועובר משום חילול שבת.

פסק מרן רבינו זצ"ל

ומרן רבינו הגדול רבי עובדיה יוסף זצ"ל האריך לדחות את דברי החזון איש בזה, ולקיים את דברי הרשב"א ושאר גדולי הפוסקים שמפיהם אנו חיים. וכתב שאין לחוש כלל לדברי החזון איש בזה, מאחר ודבריו עומדים בניגוד להוראת בעלי השלחן ערוך. והביא ראיות לדבריו. וכן פסקו להלכה הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל, והגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל (בשו"ת אור לציון ח"א סימן כח). ועוד.

לכן למסקנה, מותר לריסוק בשבת בננה, או אבוקדו, על ידי שינוי המזלג, כדי לאוכלם מיד, אבל לריסוק במכונה מיוחדת המיועדת לכך, בוודאי שאסור. (שו"ת יחיה דעת ח"ה סימן זך, וספר חזון עובדיה שבת, חלק רביעי עמוד רנה)

האם מותר למרוח את האבוקדו על גבי לחם, או שיש בדבר איסור משום "ממרח"?

ומרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל דן בזה בספרו, וכתב שאין בדבר איסור, משום שדין "ממרח", אינו שייך בדברי מאכל. ומטעמים נוספים. לכן להלכה, מותר למרוח בשבת אבוקדו על גבי פרוסת לחם. (ח"ד עמוד רסד)

מכל מלמד" השכלתי

"ותכהינה עיניו מראות"

הקב"ה ברוב טובו ברא את האדם עם חמשת החושים (ראייה, מישוש, שמיעה, טעם וריח (באופן כזה שכאשר חוש אחד נפגע - יתר החושים מתחזקים על מנת לאפשר למוגבל לפצות על החוסר).

מכיוון שהראייה של יצחק אבינו נפגעה - "ותכהינה עיניו מראות" ולכן הפעיל את הארבעה האחרים :

מישוש - "גשה נא ואמושך בני"

שמיעה - "הקול קול יעקב"

טעם - "הגישה לי ואוכלה"

ריח - "וירח את ריח בגדיו"

ולאחר שהסיק מכל הארבע שזהו אכן "עשיו" מיד - ויברכהו...

מקללה לברכה

במעשה קבלת הברכות, נמצאים ארבעה :

יצחק אבינו, רבקה אמנו, יעקב אבינו ועשו.

עפ"י דברי היד יוסף, ארבעתם, הם דוגמת חטא

אדם הראשון - יצחק אבינו הוא כנגד הקב"ה,

רבקה אמנו היא כנגד חוה, יעקב אבינו כנגד אדם

הראשון ועשו כנגד הנחש.

יצחק אבינו כביכול, רוצה לברך את הנחש (עשו).

הנחש הפיל את העולם בעורמה.

התיקון : אומרת רבקה (חוה) ליעקב (אדם

הראשון) - בגלגול הקודם, אני זאת שהטעיתי

אותך ואמרתני לך "תאכל מעץ הדעת".

הקב"ה האשים אותך כי שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ.

עכשיו תעשה מה שאני מצוה אותך, אין לך ממה

לפחד "עָלִי קִלְתָּךְ בְּנִי" - התפקיד לתקן את

הקללה שלך, מוטלת עלי, לכן "שָׁמַע בְּקוֹלִי לְאַשֵׁר

אֲנִי מְצַוָּה אֶתְּךָ" - אם תעשה מה שאני מצוה

אותך, תגיע לתיקון של חטא אדם הראשון...

(שיחה של הרב רוזנבלום לפרשת תולדות)

"ויעקב איש הם יושב אהלים"

מבאר רש"י: "מי שאינו חריף לרמות קרוי תם"

ומבאר הרבי מלובלין :

מי שאינו יודע כיצד מרמים קרוי "תם", אך מי

שיודע כיצד מרמים ואינו מרמה, קרוי: "איש

תם"

יעקב ידע לרמות, שהרי בבית לבן נהג מנהג

רמאות בבחינת "אחיו אני ברמאות", אלא שידע

ולא רימה, ומשום כך נקרא: "איש תם".

השליה הקדוש למד מפסוק זה :

כי התמימות מידה נעלה ביותר, כי מכל המעלות

הטובות שבוודאי היו ביעקב אבינו, ראתה

התורה לכתוב בשבחו זה "איש תם", משמע

שאין לך גדולה מן התמימות !

הכרת הטוב היא ההיפך מ"כפיות טובה"

אני גר בבני ברק ולומד בכיתה ז', יום אחד כשעמדתי עם אבי בתחנת האוטובוס, שמענו לפתע קול מוזר מכיוון הכביש. שמנו לב שהרעש בא מכיוונה של מכונית שהגלגל שלה מפוצץ לחלוטין. אבי סימן לנהג לעצור, הנהג עצר את הרכב וכשיצא ממנו הבחין בגלגל המפוצץ, הוא פתח את תא המטען, הוציא ממנו את הג'ק הניח אותו מתחת לרכב והחל לסובב, הבטנו בנעשה והבחנו שהאיש לא מתמצא במלאכה הזו. בכל פעם שהרכב התרומם מעט הוא נחת חזרה, כשאבי ראה כל זאת הוא אמר: "בוא נלך לעזור לו". נגשנו אל האיש, "אולי אתה מעוניין שאסייע לך?" אמר אבי, "בוקר טוב אליהו, נזכרת להציע עזרה! חצי שעה אני כאן ופתאום החלטת להיות נדיב, מה!..." נדהמתי מדברי האיש, הוא היה במקום אולי 3 דקות, בודאי לא חצי שעה, ומלבד זאת כך מדברים! אבי השיב בשקט: "נדמה לי שאתה לא מניח את הג'ק במקום שצריך...". הנהג סינן בבוז: "עוד אחד שמבין לי במכוניות", ברגע שאמר זאת האוטו שוב נפל והפעם - כמעט על רגלו. התחלתי לצחקק, אך אבי סימן לי באצבעו שאשתוק. "אולי אתה מראה לי כבר איך עושים, במקום לעמוד כמו גולם?" צעק האיש על אבי. אבי הבלוי, הוא ניגש אל הרכב התכופף והניח את הג'ק במקום המתאים והחל לסובב את הידות. האוטו התחיל להתרומם במהירות, האיש שוב העיר לאבי הערה נוספת. אבי הפסיק לסובב והביט בנהג: "תקשיב, אני מוכן לעזור לך אבל לא אסכים לכל ההערות הללו, עוד מילה אחת של גנאי ואני הולך". הנהג השתתק ואבי המשיך במלאכתו, הוא שחרר את הברגים ובסיוע הנהג הוציא את הגלגל הישן... ואז הגיע האוטובוס שלנו. אבי אמר: "אני מוכרח לנסוע, אני ממחר מאוד למסור שיחה חשובה". ככה אתה משאיר אותי?" אמר הנהג, "לא מתנהגים ככה, אתה תיסע ותשאיר אותי כאן, ואני לא יודע איך להסתדר...". אבי הציץ בשעונו, "האוטובוס הבא יגיע רק בעוד חצי שעה", הייתה לו שנייה להחליט, והוא החליט להישאר. תוך 5 דקות היה הגלגל המוחלק במקום, אבי אף סייע לו להכניס את הגלגל לתא המטען ואז שאל אותו: "אולי אתה נוסע לכוון בני ברק?" .. "לא, אני נוסע לגבעת שמואל, למה אתה שואל?" "משום שכפי שראית, הפסדתי את האוטובוס ויש לי שיעור חשוב, אני אאחר". הנהג משך בכתפיו והשיב: "מה לעשות, תאחר קצת". "אולי תיסע דרך בני ברק לגבעת שמואל?" הציע אבי "זה ממילא בדרך ואחר כך אתה עולה על הגשר ומגיע תוך דקה"... "אבל ברחוב השומר יש רמזורים ואני נורא ממחר, אני חייב לנסוע דרך כביש גהה, אז תהיו בריאים, להתראות" ונסע. עמדנו בתחנה המומים ונבוכים, "איזה כפוי טובה!" אמרתי, אבי לא ענה, "בחיים שלי לא ראיתי כזה אדם כפוי טובה, למה הוא התנהג כך?!" אמרתי ופרצתי בבכי, חוש הצדק שלי התקומם מול התנהגות שכזו. אבי שקע במחשבות ופתאום הוא חייך "מה אתה מחייך? אבא?" שאלתי "לא חשוב, פתאום נזכרתי שאני כן ראיתי בחיים שלי כזה כפוי טובה". "מי?!" "לשון הרע"..." "אז תספר לי את המקרה לפחות" אמרתי. "וזה לא מקרה אחד, מדובר

בעשרות ואפילו במאות מקרים..." התקשיתי להאמין, "ראית פעם מקרה יותר גרוע של כפיות טובה ממה שראינו עכשיו?" "ללא ספק", השיב אבי, "תספר לי לפחות על מקרה אחד, בלי שמות" ביקשתי, "ובכן, אני מכיר אדם שישב במשך ימים ושבעות לצד מיטתו של חולה, הוא ויתר על עבודתו, דאג לו, האכיל אותו, החליף את בגדיו, נישאר לצידו ער בלילות, למד איתו והתייחס אליו בהבנה כשהיו לו התפרצויות של כעס, ולאחר שהחולה הבריא הוא לא אמר לו אפילו תודה, לא העריך את מה שעשה למענו ולא זו בלבד, אלא לאחר שחזר לשגרת יומו, כשביקש האיש מהחולה לשעבר טובה קטנה לסחוב לו שקית קטנה כמה קומות, הוא לא הסכים. וכשביקש ממנו שוב, הוא השיב לו בחוצפה גדולה שמשם יצירה אותו, באיזה מקרה כפיות הטובה גדולה יותר?" שאל אבי. לאחר מחשבה כפיות הטובה הטובה של החולה במשך כמה שבועות - כלפי מטיבו, גדולה יותר מזו של הנהג שזכה לעזרה של 10 דקות. לאחר שאבי סיפר לי סיפור נוסף של כפיות טובה, הבנתי מיהו, כן אני הוא הילד שהיה כפוי טובה יותר מהנהג ההוא. התיישתי מאוד, נזכרתי בשבועות הארוכים ששכבתי חולה בצהבת ועל המסירות הגדולה, בה טיפלו בי הוריי ושום מילה נודה הם לא שמעו ממני. "הרבה ילדים הם כפוי טובה בלי שהם שמים לב, אני לא צריך לספר לך כמה הורים משקיעים בילדיהם, מאז שהם נולדים עד נישואיהם וגם אחר כך, האם הם מקבלים משהו בתמורה?" שתקתי. "ילדים טובים מחזירים להוריהם בתמורה את כיבוד ההורים, הם שומעים בקולם ומכבדים אותם, לא מתחצפים ומשתדלים להרוות אותם נחת יהודית. אבל יש ילדים מעטים שבמעשיהם הם דומים... "לנהג כפוי הטובה" השלמתי את המשפט. "ובודאי כשהם מוסרים את נפשם למען ילדיהם יש פה גם עניין של כפיות טובה וחוסר הכרת הטוב". הגענו למקום השיעור, אבי התנצל על האיחור וסיפר בקיצור את הסיבה והתחיל בשיעור כשהיא מקדיש כמה מילה על הכרת הטוב שהיא ההיפך מ"כפיות טובה". (ילדים בעקבות העבר - חיים ולדר)

מעשה בדין שהיה לוקח שוחד אבל לא באופן ישיר אלא 'בישנוני'. לתובע ייחד את נעל ימין שלו ולנתבע את הנעל השמאלית. נעליו היו מונחות בכניסה לאולם הדיונים וכשנכנס היה מחליף נעליו, לראות באיזו מהן טמנו תכריך שטרות. ואם בשתייהן, איזו מהן גדולה יותר ומפריעה אף להליכה... יום אחד תחב רגליו, חיוך גדול נסוך על פניו, הרגל הימנית בקושי נכנסה. בשל כך מצא סימוכין למכביר להצדיק את התביעה, ופרכות לכתוש את גרסת הנתבע. יאמר לשבח, שמעולם לא נכשל, תמיד כיוון שהצד הצודק יהיה זה שנתן את השוחד... יצא התובע זכאי בדינו, והדיין צלע החוצה וחילץ את החפיסה מנעלו, והנה היא חבילת ניירות מגזרי עיתון... "חוצפה!! איזו שחיתות!!!!" רטן. "איזו רמאות!! אין אמן ובני אדם!..." זהו שאמרו חז"ל: "אין האדם רואה נגעי עצמו". הוא נוטל שוחד וכל עניינו ומעייניו ברמאות הזולת... אך כשמגיע הדבר אליו זעקתו נשמעת למרחקים... כן הוא אצל עשוי: כשביזה את הבכורה וצחק על אחיו יעקב תמים שמכרה לו, היה הוא בעצם הערמומי והנוכל - זה בסדר ואין כל פסול. אך שהבין שיעקב לקח את הבכורה בצדק כפי שפסק אביו לאחר מכן: "גם ברח ייחיה!"... הו... אז פרץ הוא בזעקה: "הכי קרא שמו יעקב ויעקבני זה פעמיים..."